

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Środowiska

KSI.410.005.05.2015
P/15/053

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/053 – Działania organów gmin na rzecz zwiększania liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Środowiska
Kontroler	Jacek Szymański, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 96861 z dnia 28 sierpnia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Lidzbarku Warmińskim ul. Aleksandra Świętochowskiego 14, 11-100 Lidzbark Warmiński, zwany dalej „Urzędem”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Wiśniowski, Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego od dnia 8 grudnia 2014 r. Poprzednio Burmistrzem był Artur Ryszard Wajs. (dowód: akta kontroli str. 66-68)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W efekcie dotychczasowych działań Burmistrza Lidzbarka Warmińskiego na rzecz zwiększania liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej, w aglomeracji Lidzbark Warmiński, uzyskano przyrost mieszkańców korzystających z sieci na poziomie około 85% przyrostu planowanego w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Jednakże, w ocenie NIK, działania Burmistrza w zakresie zapewnienia podłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej przez wszystkich zobowiązanych do tego właścicieli, były niewystarczające i nieskuteczne, gdyż nie zapewniły podłączenia do ww. sieci 24 nieruchomości, które miały techniczną możliwość takiego podłączenia. Burmistrz w stosunku do właścicieli ww. nieruchomości, poza jednym przypadkiem, nie wszczął postępowań administracyjnych w celu wyegzekwowania omawianego obowiązku. Zdaniem NIK, wpływ na taką sytuację miało:

- niezidentyfikowanie w Urzędzie, do czasu rozpoczęcia kontroli, wszystkich nieruchomości, które powinny zostać podłączone do sieci kanalizacji sanitarnej, istniejącej przed rozpoczęciem realizacji projektu pn. *Kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej Gminy Miejskiej Lidzbark Warmiński*, zwanego dalej „Projektem”,
- brak nadzoru, o którym mowa w art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*², zwanej dalej „u.c.p.g.” nad realizacją przez właścicieli nieruchomości, którzy pomimo obowiązku nie podłączyli ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej i nadal gromadzili nieczystości ciekłe w zbiornikach bezodpływowych, obowiązków wynikających

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.

z art. 5 ust. 1 pkt. 3a i 3b *u.c.p.g.* w zakresie gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych i prawidłowości pozbywania się tych nieczystości,

- nieprzypisanie żadnej komórce organizacyjnej Urzędu obowiązku realizacji zadań Burmistrza Lidzbarka Warmińskiego w zakresie identyfikowania właścicieli nieruchomości, którzy nie podłączyli ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, oraz wydawania właścicielom tych nieruchomości, decyzji nakazujących wykonanie tego obowiązku. (art. 5 ust. 7 *u.c.p.g.*)

Ponadto, ograniczenie liczby właścicieli nieruchomości decydujących się na wykonanie omawianego podłączenia mogło wynikać także z braku działań Burmistrza na rzecz zapewnienia dofinansowania tego zadania.

NIK stwierdza nierzetelne oszacowanie w Urzędzie, planowanego do uzyskania w aglomeracji Lidzbark Warmiński, wzrostu liczby użytkowników projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej, na etapie wnioskowania w 2010 r. o środki UE na jej budowę. Liczba mieszkańców, planowanych do objęcia nowo budowaną siecią, została bowiem zawyżona w stosunku do danych wynikających z ewidencji ludności, co może skutkować nieosiągnięciem przez Gminę Miejską Lidzbark Warmiński zakładanego efektu ekologicznego *Projektu* w tym zakresie.

NIK ocenia pozytywnie podejmowane w Urzędzie, w kontrolowanym okresie, działania informacyjno-edukacyjne dla zwiększenia w gminie liczby użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Oszacowanie planowanego do uzyskania w gminie wzrostu liczby użytkowników projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej, w tym na etapie wnioskowania o środki UE na budowę ww. sieci

Opis stanu faktycznego

We wrześniu 2005 r. Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego przesłał Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu wniosek w sprawie utworzenia aglomeracji dla miasta Lidzbarka Warmińskiego. We wniosku nie zawarto informacji o planowanej rozbudowie sieci kanalizacji sanitarnej. Nie wskazano również planowanego wzrostu liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej. Przedstawiona we wniosku równoważna liczba mieszkańców (27.228), określona została na podstawie średniodobowego ładunku zanieczyszczeń wyrażonego jako BZT₅³ w ściekach dopływających do oczyszczalni. Wojewoda Warmińsko-Mazurski rozporządzeniem z dnia 29 maja 2006 r. wyznaczył aglomerację Lidzbark Warmiński⁴, o wnioskowanej przez Burmistrza równoważnej liczbie mieszkańców, obejmującą teren miasta Lidzbarka Warmińskiego.

(dowód: akta kontroli str. 73-80)

W przekazanych Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu, w lipcu 2007 r., materiałach na potrzeby drugiej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOSK), Burmistrz zawarł dane o planowanych efektach wspólnej, z Wójtem Gminy Lidzbark Warmiński, inwestycji pn. *Kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej Gminy Miejskiej Lidzbark Warmiński oraz części*

³ BZT₅ – wskaźnik pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania tlenu.

⁴ Rozporządzenie Nr 34 (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 72, poz. 1303).

Gminy Wiejskiej Lidzbark Warmiński. W ramach tego projektu zaplanowano przyłączenie do sieci kanalizacji sanitarnej łącznie 6.788 nowych użytkowników, w tym 2.173 z terenu miasta. W związku z tą inicjatywą, już w maju 2007 r., Burmistrz w porozumieniu z Wójtem Gminy Lidzbark Warmiński podjął działania w sprawie rozszerzenia istniejącej aglomeracji o miejscowości: Markajmy, Medyny, Kłębowo, Kraszewo, Łabno i Pilnik z terenu gminy wiejskiej Lidzbark Warmiński. Wobec rezygnacji we wrześniu 2007 r. Wójta Gminy Wiejskiej Lidzbark Warmiński z tego projektu, odstąpiono od rozszerzenia istniejącej aglomeracji.

Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Inwestycji Urzędu wyjaśnił, iż planowany do uzyskania, na terenie miasta, w latach 2007–2015, przyrost liczby mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego (2.173 mieszkańców), który ujęto w materiałach przekazanych przez Burmistrza na potrzeby drugiej aktualizacji KPOŚK, obejmował planowane podłączenie do kanalizacji wszystkich mieszkańców miasta obsługiwanych przez tabor asenizacyjny, według stanu na koniec 2006 r.

Aktualnie w Urzędzie prowadzone są prace związane z weryfikacją istniejącej aglomeracji.

(dowód: akta kontroli str. 198, 348-354, 524-532, 604-609, 629-644)

W czerwcu 2010 r. Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego złożył w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie (WFOŚiGW) wniosek o dofinansowanie ze środków UE, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007–2013, przedsięwzięcia pn. *Kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej Gminy Miejskiej Lidzbark Warmiński*, obejmującego m.in. poprawę efektywności funkcjonowania miejskiej oczyszczalni ścieków oraz zwiększenie dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej w obszarach zabudowanych miasta poprzez umożliwienie przyłączenia do niej ok. 10,3% mieszkańców aglomeracji (1.666 osób) oraz 600 osób przebywających stale, ale niezameldowanych w mieście.

Planowany we wniosku wzrost liczby użytkowników indywidualnych kanalizacji sanitarnej o 2.266 osób został wymieniony, wśród wskaźników potwierdzających osiągnięcie efektu ekologicznego, w umowie o dofinansowanie Projektu, zawartej w dniu 8 lipca 2010 r. pomiędzy Gminą Miejską Lidzbark Warmiński a WFOŚiGW⁵. Termin osiągnięcia ww. efektu ekologicznego, określony w ww. umowie na dzień 31 marca 2016 r., aneksem z dnia 5 września 2014 r.⁶ zmieniony został na 30 czerwca 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 219-303, 616-625)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

We wniosku o dofinansowanie *Projektu* wskazano, jako jeden ze wskaźników rezultatu dla tego przedsięwzięcia, wzrost liczby użytkowników indywidualnych kanalizacji sanitarnej o 2.266 osób, z czego 1.666 osób dotyczyło mieszkańców aglomeracji⁷. Dane o planowanym przyroście mieszkańców aglomeracji ustalono na poziomie 1.666 osób, w oparciu o informacje zawarte w studium wykonalności

⁵ Umowa nr UDA-POIS.01.01.00-00-217/10-00, wraz z dwoma aneksami z dnia 5 września 2014 i 30 września 2015 r.

⁶ Aneks nr UDA-POIS.01.01.00-00-217/10-02.

⁷ We wniosku wskazano, m.in. iż obsługiwana grupa docelowa jest równoznaczna z liczbą mieszkańców aglomeracji Lidzbark Warmiński ustaloną według prognoz demograficznych na 2015 r. W studium wykonalności Projektu wskazano, iż od 2008 r. prognozowano systematyczny spadek liczby ludności Lidzbarka Warmińskiego, tj. od 16.203 mieszkańców w 2008 r. do 15.992 mieszkańców w 2015 r.

Projekt, opracowanym w czerwcu 2010 r. na zlecenie Gminy Miejskiej Lidzbark Warmiński, podczas gdy dane z ewidencji ludności, według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r., czyli z okresu składania wniosku o dofinansowanie *Projekt* były niższe o 118 osób.

Burmistrz wyjaśnił, m.in., że „... zapisy dotyczące liczby mieszkańców planowanych do podłączenia do nowo wybudowanej sieci zawarte w *Studium wykonalności dla projektu „Kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej Gminy Miejskiej Lidzbark Warmiński”* ... zostały zebrane, przeanalizowane i zapisane przez wykonawcę *studium* ... Dane służące do określenia szacunkowej liczby osób, które podłączą się do nowo wybudowanej sieci pochodziły z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego, (...). *Urząd Miejski* przyjął założenia projektantów za poprawne.”

(dowód: akta kontroli str. 48-65, 219-303, 454-485, 586-594, 602-603, 618-625)

W ocenie NIK, wskazanie we wniosku o dofinansowanie *Projekt*, według stanu na dzień składania wniosku, liczby mieszkańców planowanych do objęcia nowobudowaną siecią, zawyżonej o 118 osób, tj. o blisko 8% w stosunku do danych wynikających z ewidencji ludności w sytuacji, gdy prognozy demograficzne wskazywały na systematyczny spadek liczby mieszkańców miasta, było działaniem nierzetelnym. W efekcie zawyżona została wartości wskaźnika rezultatu (efektu ekologicznego) w umowie o dofinansowanie *Projekt*, zawartej w dniu 8 lipca 2010 r. pomiędzy Gminą Miejską Lidzbark Warmiński a WFOŚiGW, co dodatkowo może skutkować nieosiągnięciem zakładanego efektu ekologicznego *Projekt* w tym zakresie.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Zidentyfikowanie w gminie wszystkich nieruchomości, które powinny zostać przyłączone do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej oraz wszystkich mieszkańców i innych użytkowników tych nieruchomości, którzy powinni korzystać z tej sieci

Opis stanu faktycznego

Do czasu rozpoczęcia kontroli, w Urzędzie nie posiadano pełnego rozpoznania w zakresie liczby nieruchomości, których właściciele byli zobowiązani do ich podłączenia do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. Dysponowano jedynie wykazem 378 nieruchomości, które planowano podłączyć do sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej w ramach *Projekt*. Nie posiadano danych o liczbie nieruchomości, których właściciele byli zobowiązani do ich podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej, istniejącej przed rozpoczęciem realizacji *Projekt*, a także nie dysponowano wykazem nieruchomości, których właściciele pomimo takiego obowiązku nie podłączyli ich do ww. sieci. W trakcie kontroli, w Urzędzie zidentyfikowano 622 nieruchomości, które powinny być podłączone do sieci kanalizacji sanitarnej, istniejącej przed rozpoczęciem realizacji *Projekt*. Spośród nich 10 nieruchomości nie zostało dotąd przyłączonych do ww. sieci.

Spośród 378 nieruchomości, które planowano podłączyć do sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej w ramach *Projekt*, do dnia rozpoczęcia kontroli nie zostało przyłączonych 21 nieruchomości, przy czym w przypadku siedmiu z nich podłączenie do sieci kanalizacji sanitarnej w powyższym terminie nie miało

uzasadnienia⁸. Ponadto, w przypadku 65 nieruchomości omawiane przyłączenie nastąpiło w czasie dłuższym niż pół roku.

W Urzędzie prowadzono ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Na dzień 13 października 2015 r. ujęto w niej 59 zbiorników bezodpływowych oraz dwie przydomowe oczyszczalnie ścieków.

W kontrolowanym okresie Burmistrz nie sprawował nadzoru nad realizacją obowiązku opróżniania zbiorników bezodpływowych przez właścicieli nieruchomości, którzy pomimo spoczywającego na nich obowiązku nie podłączyli tych nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. Pracownicy Urzędu nie przeprowadzali, w sposób systemowy, weryfikacji w terenie prawidłowości postępowania z nieczystościami płynnymi powstającymi na posesjach niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.

Burmistrz wyjaśnił, że *„...ogłędziny i wizje lokalne w terenie przeprowadzane były doraźnie dla prowadzonych postępowań dotyczących przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej. Do identyfikacji nieruchomości niepodłączonych do sieci istniejącej przed projektem ....Urząd Miejski nie przeprowadzał wizji terenowych z uwagi na to, że to PWiK określa i wydaje warunki techniczne o przyłączeniu nieruchomości do sieci.”*

(dowód: akta kontroli, str. 42-51, 189-208, 332-343, 448-450, 459-470 555-556, 566-575, 587-594)

W Urzędzie, na dzień 7 września 2015 r., zidentyfikowano 1.844 użytkowników korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej w ramach realizacji *Projektu*, w tym 1.495 mieszkańców nieruchomości objętych realizacją tego przedsięwzięcia.

(dowód: akta kontroli str. 42-51,459-470)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Urzędzie, do czasu rozpoczęcia kontroli, nie zidentyfikowano wszystkich nieruchomości, które powinny zostać przyłączone do sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej przed przystąpieniem do realizacji *Projektu*. W efekcie takiego postępowania nie posiadano wiedzy o 10 nieruchomościach, których właściciele pomimo obowiązku, wskazanego w art. 5 ust. 1 pkt 2 *u.c.p.g.*, nie przyłączyli ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.

Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Inwestycji Urzędu wyjaśnił m.in., że *„niedokonanie przez Urząd Miejski rozeznania dotyczącego liczby nieruchomości oraz ich lokalizacji, które pomimo technicznych możliwości, nie zostały podłączone do sieci kanalizacji sanitarnej istniejącej przed przystąpieniem do realizacji Projektu nastąpiło z takiego względu, że mając na terenie miasta przedsiębiorstwo wodociągów i kanalizacji (PWiK Sp. z o.o.) miałem przekonanie, że przedsiębiorstwo to dokonało takiego rozpoznania i w przypadku zidentyfikowania ww. nieruchomości powiadomiłoby Urząd.”*

(dowód: akta kontroli str. 48-51, 448)

Zdaniem NIK, zidentyfikowanie w Urzędzie wszystkich nieruchomości, których właściciele pomimo obowiązku, wskazanego w art. 5 ust. 1 pkt 2 *u.c.p.g.*, nie

⁸ Na dwóch nieruchomościach budynki pozostawały w trakcie budowy, na dwóch budowę budynków planowano dopiero rozpocząć, a w przypadku trzech nieruchomości brak było możliwości bezpośredniego podłączenia do nowo wybudowanej sieci (z uwagi na usytuowanie budynków poniżej poziomu ulicy i konieczność wykonania przepompowni).

przyłączyli ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej było warunkiem koniecznym do sprawowania przez Burmistrza Lidzbarka Warmińskiego nadzoru nad tym obowiązkiem w sposób określony w art. 5 ust. 7 *u.c.p.g.* Stwierdzone w toku kontroli zaniedbania w tym zakresie były, w ocenie NIK, postępowaniem nierzetelnym.

2. W Urzędzie nierzetelnie prowadzono ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, wymaganą art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 *u.c.p.g.* W ewidencji zbiorników bezodpływowych nie ujęto 15 nieruchomości, wyposażonych w takie obiekty. Z kolei w prowadzonej ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków nie ujęto dwóch takich obiektów.

Prowadząca ww. ewidencje, inspektor w Referacie Gospodarki Komunalnej i Inwestycji Urzędu, wyjaśniła m.in., że „wszelkie błędy i braki w prowadzonym rejestrze zbiorników bezodpływowych wynikały z przeoczeń i braku szczegółowej analizy występowania zbiorników bezodpływowych na terenach skanalizowanych. Przeoczonych zostało 15 zbiorników bezodpływowych, które ujawnione podczas kontroli NIK zostały wprowadzone do rejestru zbiorników bezodpływowych w roku 2015”. W przypadku nieuwzględnionych przydomowych oczyszczalni ścieków wyjaśniła z kolei, że w jednym przypadku „właściciele nieruchomości w dniu 31.08.2015 zwrócili się z prośbą o wpisanie do rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków ich oczyszczalni. Jednak po analizie dokumentów i porównaniu wartości wskaźników ścieków oczyszczonych pochodzących z miejskiej oczyszczalni ścieków (z 2014 r.) oraz z przydomowej oczyszczalni stwierdzono, że oczyszczalnia nie spełnia warunku zawartego w KPOŚK (oczyszczalnie indywidualne powinny zapewniać ten sam poziom ochrony środowiska – muszą stosować podwyższone usuwanie biogenów zgodnie z wymogami jakie obowiązują na terenie danej aglomeracji). Po analizie aktualnych badań zostanie podjęta decyzja o wpisaniu do rejestru.”, a w drugim przypadku właściciel nieruchomości nie dokonał zgłoszenia przydomowej oczyszczalni ścieków.

(dowód: akta kontroli str. 322-343, 566-576)

Zdaniem NIK, do powstania ww. zaniedbań przyczynił się brak systemowego weryfikowania w terenie sposobu postępowania ze ściekami na nieruchomościach niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.

3. Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego nie sprawował nadzoru nad realizacją przez właścicieli nieruchomości, którzy pomimo posiadania możliwości nie podłączyli ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej i nadal gromadzili nieczystości ciekłe w zbiornikach bezodpływowych, obowiązków wynikających z art. 5 ust. 1 pkt. 3a i 3b *u.c.p.g.* w zakresie gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych i prawidłowości pozbywania się tych nieczystości, co stanowiło naruszenie art. 5 ust. 6 *u.c.p.g.*

Burmistrz wyjaśnił m.in., że „przyczyną niepodejmowania działań było pierwszeństwo realizacji projektu dofinansowanego ze środków unijnych .... Po realizacji projektu zaplanowano „wychwycenie” wszystkich niepodłączonych nieruchomości” oraz, że „szczegółową kontrolę istniejących zbiorników bezodpływowych zaplanowaliśmy na miesiąc grudzień 2015. Kontrola taka będzie realizowana cyklicznie w miesiącu grudniu każdego roku.”

(dowód: akta kontroli str. 48-51,332-343, 448, 451-458, 555-556, 566-575, 593-601)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Działania informacyjno-edukacyjne dla zwiększenia w gminie liczby użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej

Opis stanu faktycznego

W kontrolowanym okresie w Urzędzie planowano działania informacyjno-edukacyjne dla zwiększenia w gminie liczby użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej, wyłącznie w ramach realizowanego *Projektu*. Corocznie w latach 2011–2015 właściwy Referat sporządzał plan promocji *Projektu*, obejmujący następujące działania:

- wykonanie i ustawianie tablic informacyjnych i pamiątkowych,
- zamieszczanie informacji na stronie internetowej miasta,
- organizacja spotkań z mieszkańcami,
- przygotowanie plakatów informacyjnych, ulotek, folderów i innych materiałów promocyjnych,
- zamieszczanie w mediach ogłoszeń informacyjno-promocyjnych.

Celem tych działań było, jak wyjaśnił Burmistrz, zapoznanie mieszkańców z ich obowiązkami, wynikającymi z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz informowanie o zakresie inwestycji realizowanych w ramach *Projektu* oraz o korzyściach wynikających z jego realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 304, 310-311, 317, 323, 328, 451-458)

W ramach realizacji zaplanowanych działań, w 2013 r. m.in. ustawiono cztery tablice informujące o realizacji kolejnych zadań *Projektu*, rozpowszechniono cztery plakaty o tej tematyce; na stronie internetowej Urzędu zamieszczono ponad 20 informacji dotyczących realizacji kolejnych zadań *Projektu*, a także zamieszczono artykuł w lokalnej prasie. Podobnie w 2014 r. m.in. umieszczono osiem tabliczek informacyjnych na przepompowniach ścieków, zamieszczono ponad 10 informacji w omawianym zakresie na stronie internetowej Urzędu oraz artykuł w prasie lokalnej. Z kolei w 2015 r. m.in. umieszczono tablicę informacyjną przy stacji uzdatniania wody, osiem tablic pamiątkowych w rejonach zakończonych zadań *Projektu*, zamieszczono dwa artykuły w prasie lokalnej, w tym jeden w związku z zakończeniem *Projektu*. W Urzędzie dostępne były także materiały informacyjne i promocyjne w omawianym zakresie, a pracownicy Urzędu udzielali zainteresowanym mieszkańcom informacji w tej sprawie. Zrealizowano także cztery reportaże, które za pośrednictwem lokalnej telewizji oraz internetu informowały o aktualnym postępie realizacji *Projektu*, a w związku z jego realizacją została utworzona strona internetowa <http://www.jrp.lidzbarkwarminski.pl>, informująca sukcesywnie o poczynionych postępach.

Dodatkowo, jak wyjaśnił Burmistrz, dla zwiększenia liczby osób korzystających z kanalizacji sanitarnej, w ramach projektu wodno-ściekowego organizowano spotkania z mieszkańcami ulic, na których zaplanowano lub wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej. Ponadto wskazał, iż w omawiane działania informacyjno-edukacyjne włączone było także PWiK Sp. z o.o., która w 2015 r., pod m.in. jego patronatem, przeprowadziła konkurs plastyczny i fotograficzny pn. *Woda – Człowiek – Środowisko*.

(dowód: akta kontroli str. 305-309, 312-316, 318-322, 329-331, 324-327, 451-458, 471-501)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Działania na rzecz zapewnienia dofinansowania realizacji podłączeń budynków do sieci kanalizacji sanitarnej

Opis stanu
faktycznego

W Urzędzie nie dofinansowano przedsięwzięć w zakresie podłączeń budynków do sieci kanalizacji sanitarnej ze środków pochodzących z wpływów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych. Burmistrz wyjaśnił, że koszt realizacji projektu, który zakładał: modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków; rozbudowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej, deszczowej i sieci wodociągowej; wykonanie i modernizację niezbędnych obiektów towarzyszących; rozbudowę głównego ujęcia i modernizację stacji uzdatniania wody, wyniósł ostatecznie 34.213,1 tys. zł, w tym środki własne miasta stanowiły kwotę 22.344,5 tys. zł. Z uwagi na duże zapotrzebowanie środków własnych niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia, w celu zmniejszenia wysokości zaciągniętego kredytu, wykorzystano wszystkie możliwe dochody, łącznie z wpłatami z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych. Dochody te w latach 2011–2015 wyniosły 376,3 tys. zł, w tym w roku 2015 – 81,2 tys. zł; w roku 2014 – 79,8 tys. zł; a w roku 2013 – 47,9 tys. zł. Środki te stanowiły 1,68% wydatków własnych na realizację omawianego przedsięwzięcia i zostały w całości wykorzystane.

(dowód: akta kontroli str. 5-19, 645-648)

W kontrolowanym okresie Gmina Miejska Lidzbark Warmiński nie uczestniczyła w dofinansowaniu przedsięwzięć związanych z podłączaniem budynków do sieci kanalizacji sanitarnej z krajowych funduszy ekologicznych lub innych zewnętrznych źródeł. W Urzędzie nie dysponowano wiedzą o możliwościach w tym zakresie. Burmistrz wyjaśnił, iż „konkursy ogłaszane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie jak również POIS 2007–2013 nie przewidywały dofinansowywania małych projektów takich jak budowa przyłączy. Obowiązek budowy przyłącza zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach spoczywa na właścicielu nieruchomości (...). W związku z powyższym Gmina Miejska Lidzbark Warmiński nie prowadziła działań w celu pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania budowy przyłącza na terenach niebędących własnością Gminy.”

W Urzędzie dysponowano ogólną wiedzą o przypadkach braku lub nieterminowej realizacji obowiązku przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej z powodu niedysponowania przez właściciela nieruchomości wystarczającymi do tego środkami finansowymi. Jak wyjaśnił Burmistrz, zdarzały się przypadki występowania właścicieli nieruchomości o przesunięcie terminu przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej w ramach *Projektu* z powodu braku środków finansowych, które rozpatrywano pozytywnie, wyrażając zgodę na późniejszy termin wykonania przyłącza. Dodatkowo poinformował, że ww. właściciele nieruchomości podłączyli je do sieci kanalizacji sanitarnej, z wyjątkiem jednego, który zobowiązał się do wykonania przyłącza do końca 2016 r. Ponadto, w jednym przypadku, w toku wszczętego przez Burmistrza postępowania w sprawie nałożenia obowiązku przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, właściciel nieruchomości poinformował o bardzo trudnej sytuacji finansowej oraz wysokim

koszcie budowy przyłącza, określonym przez jedynego oferenta na 6 tys. zł. Ostatecznie przyłącze zostało wykonane, co potwierdzono zawarciem umowy z PWiK Sp. z o.o.

(dowód: akta kontroli str. 5-19, 509-512, 587-601)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że wprowadzenie udzielania dotacji celowych na zadania zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze środków pochodzących z wpływów z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych, nie jest obowiązkowe, to jednak stosowanie takiej formy dofinansowania może przyczynić się do wzrostu zainteresowania mieszkańców aglomeracji podłączeniem nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej. Jednocześnie w przypadku osób, które w związku ze skrajnie trudną sytuacją materialną nie są w stanie samodzielnie sfinansować kosztów związanych z podłączeniem, jedynie taka forma dofinansowania może zapewnić w praktyce realizację przez nich obowiązku podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej.

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK, brak działań Burmistrza na rzecz zapewnienia dofinansowania podłączeń budynków do sieci kanalizacji sanitarnej mógł wpływać na ograniczenie liczby właścicieli nieruchomości decydujących się na wykonanie podłączenia oraz na opóźnienia w realizacji tego obowiązku.

5. Egzekwowanie od właścicieli nieruchomości obowiązku ich przyłączenia do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej

Opis stanu
faktycznego

Spośród 371 nieruchomości, które miały możliwość przyłączenia do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, wybudowanej w ramach *Projektu*⁹, 14 nie zostało przyłączonych do dnia rozpoczęcia kontroli NIK. Dodatkowo, 10 nieruchomości nie było podłączonych do sieci kanalizacyjnej istniejącej przed rozpoczęciem realizacji *Projektu*. W Urzędzie nie podejmowano działań w celu wyegzekwowania od właścicieli 23 z ww. 24 niepodłączonych nieruchomości, realizacji przez nich przedmiotowego obowiązku.

Burmistrz sporadycznie korzystał z możliwości egzekwowania, na drodze administracyjnej, od właścicieli nieruchomości, obowiązku ich przyłączenia do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie wszczęto pięć postępowań administracyjnych w tym zakresie. W czterech przypadkach ustalono brak technicznych możliwości podłączenia nieruchomości do sieci, a w jednym, w dniu 22 kwietnia 2014 r., wydano decyzję¹⁰ nakazującą przyłączenie budynku mieszkalnego¹¹ do nowo wybudowanej sieci, wyznaczając termin tego przyłączenia na dzień 31 grudnia 2014 r. W związku z niewykonaniem, przez właściciela ww. budynku, nałożonego obowiązku, w terminie wskazanym w decyzji, Burmistrz, w marcu 2015 r., wystosował do niego upomnienie, określając nowy termin wykonania podłączenia do 30 maja 2015 r. W maju 2015 r., Burmistrz nałożył na niego grzywnę w celu przymuszenia, w wysokości 10 tys. zł oraz

⁹ Od 2011 – 109 nieruchomości; od 2012 r. – 48 nieruchomości; od 2013 r. – 151 nieruchomości; od 2014 r. – 51 nieruchomości oraz od lutego 2015 r. – 19 nieruchomości.

¹⁰ Znak: JRP.042.5.3.2011.BP.

¹¹ przy ul. Konarskiego.

zapowiedział nakładanie kolejnych grzywien w przypadku dalszego uchylania się od wykonania podłączenia omawianego budynku do sieci kanalizacji sanitarnej. Wskutek wniesionego, przez właściciela nieruchomości, zażalenia Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Olsztynie (SKO w Olsztynie), we wrześniu 2015 r., z przyczyn formalnych uchyliło postanowienie o nałożeniu grzywny i umorzyło postępowanie w tym przedmiocie.

Właściciel niepodłączonej nieruchomości zadeklarował, jak wyjaśnił Burmistrz, podłączenie przedmiotowego budynku do sieci kanalizacji sanitarnej w terminie do 15 listopada 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 42b, 356-450, 513-521, 587-594, 612-615)

Burmistrz nie zawiadamiał organów uprawnionych do nałożenia grzywny w drodze mandatu karnego o popełnieniu przez właścicieli nieruchomości wykroczenia z art. 10 ust. 2 *u.c.p.g.*, a także nie występował do sądu z wnioskami o ukaranie ich w związku z niezrealizowaniem obowiązku, wymienionego w art. 5 ust. 1 pkt 2 *u.c.p.g.* Również podlegała Burmistrzowi Straż Miejska nie podejmowała działań polegających na nakładaniu na właścicieli nieruchomości grzywny w drodze mandatu karnego za popełnienie wykroczenia z art. 10 ust. 2 *u.c.p.g.*

Burmistrz wyjaśnił, że „...ukaranie mieszkańców mandatami mogłoby skutkować efektem odwrotnym od zamierzonego. Działania prospołeczne gminy przewidywały ponaglenia i upomnienia pisemne. Wystąpienie na drogę sądową byłoby ostatecznym sposobem przymusu podłączenia nieruchomości. W każdym przypadku sprawę udało się załatwić bez stosowania takiego rodzaju przymusu.” Podał ponadto, że „...jedynym organem, który współuczestniczył w czynnościach mających na celu nakłonienie mieszkańców do podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej była Straż Miejska. Na każdym etapie postępowania Straż Miejska otrzymywała do wiadomości pisma związane ze sprawą.”

(dowód: akta kontroli str. 513-521, 587-594)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego, poza jednym przypadkiem, nie wszczynał wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie przyłączyli ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, postępowania w sprawie nałożenia obowiązku wykonania ww. przyłączenia w drodze decyzji administracyjnej, pomimo takiego obowiązku wynikającego z art. 5 ust. 7 *u.c.p.g.*

W Urzędzie nie wskazano przyczyn tego zaniechania. Kontrola NIK ujawniła, iż na terenie miasta, oprócz jednej nieruchomości, na właściciela której nałożono (w drodze decyzji administracyjnej) obowiązek podłączenia jej do sieci kanalizacji sanitarnej, było 23 takich niepodłączonych nieruchomości.

(dowód: akta kontroli str. 42b, 43-47, 421-422, 449-450, 513-521, 454-455, 587-594)

W ocenie NIK, niepodjęcie przez Burmistrza ww. działań w stosunku do wszystkich właścicieli nieruchomości, którzy nie podłączyli ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej było niezgodne z prawem. Zarówno przepisy *u.c.p.g.* jak i ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego*¹² (zwanej dalej k.p.a.) nie dawały Burmistrzowi podstaw do uznaniowego postępowania w przedmiotowym zakresie, co oznacza, że Burmistrz miał obowiązek wszczęcia postępowania w ww. sprawie, w każdym przypadku, gdy zachodziły przesłanki przewidziane w art. 5 ust. 1 pkt 2 *u.c.p.g.*

¹² Dz.U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.

2. Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego, pomimo braku wystawienia tytułu wykonawczego, postanowieniem z dnia 21 maja 2015 r.¹³; nałożył na właściciela nieruchomości grzywnę w celu przymuszenia, w wysokości 10 tys. zł, z tytułu niewykonania obowiązku przyłączenia budynku do sieci kanalizacji sanitarnej¹⁴. Działanie to było niezgodne z art. 122 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁵ (zwanej dalej „u.p.e.a”), w myśl którego grzywnę w celu przymuszenia nakłada organ egzekucyjny, który doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32 u.p.e.a oraz postanowienie o nałożeniu grzywny. Ponadto, zgodnie z art. 26 § 5 pkt 1 u.p.e.a. z chwilą skutecznego doręczenia zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego, dochodzi do wszczęcia egzekucji administracyjnej.

Burmistrz wyjaśnił, iż tytuł wykonawczy nie został wydany w wyniku omyłki. Skutkiem tego zaniechania było uchylene przez SKO w Olsztynie postanowienia o nałożeniu grzywny i umorzenie przedmiotowego postępowania.

(dowód: akta kontroli str. 423-447, 513-521)

3. Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego w decyzji z dnia 22 kwietnia 2014 r.¹⁶ nakazującej właścicielowi nieruchomości wykonanie obowiązku przyłączenia budynku mieszkalnego do sieci kanalizacji sanitarnej, ustalił termin tego przyłączenia na dzień 31 grudnia 2014 r., pomimo że przepisy *u.c.p.g.* nie zawierały podstawy prawnej do takiego postępowania. Ponadto, w ww. decyzji jako organ wydający decyzję, błędnie wskazano Gminę Miejską Lidzbark Warmiński, zamiast Burmistrza Lidzbarka Warmińskiego, co było niezgodne z art. 107 § 1 k.p.a., zgodnie z którym decyzja powinna zawierać oznaczenie organu administracji publicznej wydającego decyzję.

Burmistrz wyjaśnił, iż wskazany w decyzji termin jej wykonania miał zmotywować właściciela nieruchomości do jej podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej. Ponadto podał, iż w nagłówku decyzji omyłkowo wskazano, jako organ wydający decyzję, Gminę Miejską Lidzbark Warmiński.

(dowód: akta kontroli str. 421-422, 513-521)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

6. Osiągnięcie zaplanowanego wzrostu liczby mieszkańców i innych użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej i działania organizacyjne podjęte w tym celu

Opis stanu faktycznego

W obowiązującym, w badanym okresie, regulaminie organizacyjnym *Urzędu*, żadnej komórce organizacyjnej nie przypisano do realizacji zadań, dotyczących planowania i zapewnienia przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, w zakresie: opracowania propozycji planu aglomeracji; identyfikowania właścicieli nieruchomości, którzy nie przyłączyli ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej; nakazywania właścicielom nieruchomości, nieprzyłączonym do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, wykonania tego obowiązku w drodze decyzji administracyjnej.

¹³ Znak: JRP.042.5.3.2011.BP.

¹⁴ Przedmiotowy obowiązek wynikał z decyzji wydanej w dniu 22 kwietnia 2014 r.; znak: JRP.042.5.3.2011.BP. Dz. U. z 2014 r., poz. 1619, z późn. zm.

¹⁶ Znak: JRO.042.5.3.2011.BP.

Obowiązków w ww. zakresie nie ujęto także w zakresach obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników *Urzędu*. Jak wykazała niniejsza kontrola ww. zadania, za wyjątkiem spraw związanych z opracowaniem propozycji planu aglomeracji, nie były w Urzędzie w pełni realizowane.

(dowód: akta kontroli str. 5-8, 20-39, 82-131, 209-218, 595-601)

W Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych¹⁷ dla aglomeracji Lidzbark Warmiński przewidziano uzyskanie w latach 2007–2015 przyrostu liczby mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego na poziomie 2.173 osób. Według sprawozdań z realizacji KPOŚK, w latach 2007–2010, nie przybyło mieszkańców korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej. Dopiero w wyniku realizacji *Projektu*, w latach 2011–2015 (do 30 września), uzyskano przyrost użytkowników nowo wybudowanej sieci na poziomie 1.844 osób, tj. 84,9% wielkości planowanej w KPOŚK.

(dowód: akta kontroli str. 42b, 132-208)

Realizowany w badanym okresie na terenie miasta Lidzbarka Warmińskiego *Projekt*¹⁸, którego Beneficjentem była Gmina Miejska Lidzbark Warmiński, zakładała m.in. wybudowanie kanalizacji o łącznej długości 12,0 km, z której miało korzystać 2.266 użytkowników. W wyniku realizacji *Projektu* wybudowano 12,0 km kanalizacji sanitarnej oraz przyłączono do sieci kanalizacji sanitarnej 1.844 użytkowników, tj. 81,4% planu wskazanego w umowie o dofinansowaniu.

(dowód: akta kontroli str. 42b, 266-303, 618-625)

Sposób organizacji wykonywania przez Burmistrza Lidzbarka Warmińskiego zadań z zakresu zapewnienia przyłączenia nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej, a także sposób wykonywania tych zadań, w latach 2013–2015 nie był przedmiotem skarg. Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej przeprowadziła w dniu 9 marca 2015 r. w Referacie JRP¹⁹ Urzędu kontrolę realizacji *Projektu*. Komisja badała m.in. sposób przeprowadzenia oraz terminowość realizacji *Projektu*, a także współpracę Referatu JRP z innymi instytucjami oraz innymi referatami Urzędu. Komisja nie stwierdziła nieprawidłowości w realizacji *Projektu* oraz pozytywnie oceniła pracę Referatu JRP. Radni Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim nie składali także interpelacji na temat budowy (rozbudowy) sieci kanalizacji sanitarnej oraz uzyskania zaplanowanego w gminie przyrostu mieszkańców i innych użytkowników korzystających z tej sieci.

(dowód: akta kontroli str. 507-508, 576-583)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W regulaminie organizacyjnym Urzędu, obowiązującym w badanym okresie, żadnej komórce nie przypisano obowiązku realizacji zadań Burmistrza Lidzbarka Warmińskiego w zakresie identyfikowania właścicieli nieruchomości, którzy nie przyłączyli ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej oraz nakazywania właścicielom nieruchomości, nieprzyłączonym do istniejącej sieci kanalizacji

¹⁷ W aktualnie obowiązującej trzeciej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych zatwierdzonej przez Radę Ministrów w dniu 1 lutego 2011 r. i opublikowanej w obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie ogłoszenia aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych – M.P. Nr 62, poz. 589.

¹⁸ Realizowany *Projekt* był w badanym okresie jedynym przedsięwzięciem obejmującym budowę sieci kanalizacji sanitarnej przy udziale środków UE.

¹⁹ Jednostka Realizująca *Projekt*.

sanitarnej, wykonania tego obowiązku w drodze decyzji administracyjnej (art. 5 ust. 7 u.c.p.g). Zadań tych nie przypisano także żadnemu pracownikowi Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 22-39, 81-131)

Burmistrz nie wskazał przyczyn tego zaniechania, podkreślił natomiast, że w związku z ograniczonym dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej w 2007 r., rozpoczęto proces opracowywania dokumentacji *Projektu*, a przełożono w czasie problem niewielkiej liczby nieruchomości, dla których istniała możliwość podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej.

(dowód: akta kontroli str. 595-601)

Zdaniem NIK, fakt nieprzypisania ww. zadań żadnej komórce organizacyjnej oraz żadnemu pracownikowi Urzędu mógł być przyczyną braku ich pełnej realizacji w okresie objętym kontrolą. Nieprzypisanie omawianych zadań było, w ocenie NIK, postępowaniem nierzetelnym.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰, wnosi o:

- 1) bezzwłoczne podjęcie działań w celu egzekwowania, na drodze administracyjnej, od właścicieli nieruchomości obowiązku ich przyłączenia do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej;
- 2) sprawowanie nadzoru, nad realizacją przez właścicieli nieruchomości, obowiązków wynikających z art. 5 ust. 1 pkt. 3a i 3b u.c.p.g. w zakresie gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych i prawidłowości pozbywania się tych nieczystości;
- 3) rzetelne prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 4) zapewnienie, w ramach działania Urzędu, identyfikowania właścicieli nieruchomości, którzy nie przyłączyli ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej oraz nakazywania im wykonania omawianego obowiązku w drodze decyzji administracyjnej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie

²⁰ Dz.U. z 2015 r., poz.1096.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 27 listopada 2015 r.

Dyrektor
Departamentu Środowiska

Anna Krzywicka

Kontroler

Jacek Szymański
główny specjalista k.p.